

GÂNDURI PENTRU PROFESORUL ION BĂRA

Am venit aici, în “Sala pașilor pierduți” de la Universitatea “Alexandru Ioan Cuza” din Iași, la o chemare tristă: întâlnirea din urmă cu un prieten apropiat...

Inima ne-a tresărit și sufletul ni s-a zbuguiat profund când am aflat cumplita veste că prietenul, colegul, distinsul profesor de Genetică, dascăl al atâtor generații de studenți, masteranzi și doctoranzi, Profesor univ. dr. Ion Băra, decanul Facultății de Biologie de la Universitatea “Alexandru Ioan Cuza” din Iași, nu mai este...Sufletul său, cel veșnic neobosit și iscoditor ca al unui copil , a plecat să-și caute liniștea în lumea de dincolo de nori , într-o dimineață de vară fierbinte a acestui an 2007, lăsând în urmă speranțe încă neîmplinite, proiecte neterminate, o familie îndurerată, un gol imens în Laboratorul de Genetică al Facultății de Biologie și pe noi toți mai săraci, fără optimismul său copleșitor

Acum, în acest ceas al unei amiezi de sfârșit de vară, am venit aici, în “Sala pașilor pierduți” de la Universitate, împodobită ca un templu sacru, cu “icoanele unei picturi celeste”, răsărite spre nemurire, de sub penelul lui Sabin Bălașa, noi toți cei care l-am cunoscut și l-am iubit pe profesorul Ion Băra – familia sa, colegii și prietenii, - la solemnitatea tristă a întâlnirii din urmă, pentru a ne lua rămas bun de la el, la începutul unui drum fără întoarceri...Pierduți sunt, oare, pașii celor ce-au trecut pe-aici..?

Îngăduiți-mi, vă rog, prieteni, să-mi alătur și eu sufletul răvășit, cu glasul tremurat, lângă sufletul dumneavoastră, în acest moment copleșitor, pe care-l trăim acum, incredibil și greu de acceptat...

Puține și sărace sunt cuvintele noastre, ale colegilor de studenție ai profesorului Ion Băra, prezenți aici, pentru a putea exprima ce este acum în sufletul nostru...

Cum, colegul meu pe care l-am întâlnit prima dată în amfiteatrul III-12 din clădirea corpului A al Universității, acum aproape jumătate de veac, prietenul dintotdeauna, partenerul de muncă în laborator și la catedră, convivul de elevată factură spirituală și “frate” întru toate, de la probleme de studenție și cătănie și până la discuții profunde de filosofie, cu momente încântătoare de poezie și glume pe care le spunea cu mult haz, este acum aici, între noi și tace pentru totdeauna, nu putem să-i mai auzim decât în sufletul nostru glasul său inconfundabil care umplea spațiul laboratoarelor..? Greu de acceptat și nedrept... Este prea devreme...abia-și împlinise al șaselea deceniu de viață... În discuțiile noastre, ne duceam cu gândul ceva mai departe...

Dar de-acum... să nu mai putem noi, frate Ionică, să mai căutăm împreună tainele existenței, copleșiți de neliniștea marilor întrebări – .cine suntem, de unde venim, spre ce ne îndreptăm ? – să mai admirăm desăvârșirea zidirii divine, să mai retrăim bucuria aflării unui adevăr frumos, ca atunci când discutam despre lume, oameni și tradiții, găsind surprinzătoare asemănări între satul tău și satul meu, deși sunt atât de departe unul de altul ? Ori despre istorie, poezie și artă, admirând marile spirite ale neamului nostru, cu nimic mai prejos decât alte neamuri...Sau când ne avântam în discuții despre viață, evoluție și adaptare, de la nivel planetar și până la nivel molecular și ne bucura aflarea vreunui adevăr în mintea noastră sau în comoara de înțelepciune a marilor spirite ale omenirii, ca atunci când am ascultat cuvintele cântării creștine în care am simțit spiritul evoluției: “Doamne, Doamne, caută din cer și vezi și cercetează via (grădina) aceasta, pe care a sădit-o dreapta Ta și o desăvârșește pe ea...”Să rămână toate acestea doar o simplă amintire..?

Dramatic destin i-a fost hărăzit profesorului Ion Băra...Născut pe meleagurile de legendă ale Vrancei, acolo unde “răul curge spre izvoare” așa cum îi plăcea uneori să rostească dintr-o

poezie, s-a desăvârșit spiritual și uman la Iași, la “Alma Mater”, devenind o personalitate științifică de elită, cu un prestigiu recunoscut în țara și în străinătate și un dascăl apreciat și iubit de studenții săi.

Toată viața a fost un luptător, gata să înfrunte greutățile vieții, care nu au fost puține, și neîmplinirile. Om de aleasă noblețe sufletească și cu o vastă cultură de specialitate și generală, a fost înzestrat cu har didactic și o nebanuită putere de dăruire și vibrație pentru cei din preajma sa, mereu înclinat spre înnoire și împlinire: o familie frumoasă, o editură, o revistă științifică nouă, masterate și doctorate în domenii moderne, făcând onoare locului pe care l-a ocupat.

A fost cu adevărat un spirit ales, “încununat cu mărire și cu cinste” și cu distinsă înțelepciune umană. În ultimii ani a luptat însă cu grele suferințe ale trupului și mistuitoare dureri, bucurându-se totuși, de fiecare clipă mai bună, năzuind spre împlinirea proiectelor sale și îmbogățind prin exemplul propriei vieți dictonul german “durch Leiden, Freude” – “prin suferință, spre bucurie”... Lupta sa pentru viață și împlinire reflectă drumul devenirii umane, așa cum reieșea și din discuțiile noastre de altădată ...”din tina și apa Pământului, la trestia gânditoare, spre pulbera de stele”... Cu privirea aprinsă și obrăjii supti de arșița suferinței reușea totuși să răspundă celor ce-i solicitau ajutorul și nu lăsa nerezolvate problemele zilnice ale Decanatului facultății. Încercam uneori să-l port cu vorba spre tărâmurii mai vesele și pentru o clipă față i se lumina... cred, totuși, că în ultimul timp simțea în tăcere apăsarea ideii că i se va împlinii destinul înainte de vreme, dar nu se lăsa copleșit de gânduri întunecate ...

Acum, însă, când sufletul său s-a călătorit în lumea de dincolo de orizont, i-au dispărut de pe chip umbrele durerii și fruntea i s-a împodobit cu lumina și liniștea împăcării...

Omule, prietene, frate Ionică, te simt aici, dar unde ești, totuși..? Mi-e dor de tine...Îmi vin acum în minte cuvintele unui mare dascăl al nostru, neuitatul profesor Constantin Motaș...”mă uit în jur și văd cu mâhnire că ni s-au rărit rândurile, prieteni, căci tare ne-a răscolit vântul risipirii”...Așa e...din cei mulți din grupul nostru de altădată, rămânem tot mai puțini...

Dar, te știam puternic, frate, ai auzit, însă, șoapta neantului și ai simțit adierea infinitului, așa cum simțise cândva și nemuritorul poet al neamului nostru, lasându-ne suspinul “Odei” sale:

“Nu credeam să-nvăț a muri vreodată...

Pururi tânăr, înfășurat în manta-mi,

Ochii mei ’nălțam, visător, la steaua singurătății...

Până când, deodată, tu răsăriși în cale-mi,

Suferință, tu, dureros de dulce...

Pân’ la fund băui cupa morții neîndurătoare”...

Imi vin în minte acum și alte versuri ale înțelepților din alt veac ai Orientului, pe care le comentam cândva împreună:

“Am venit pe lume, mai bogată-i ea?

Voi pleca de-a pururi, pierderea-o fi grea?

Vai, cine-mi va spune, pentru ce din pulberi

M-am iscat și-n pulberi mă voi spulbera”...

Și-naintea noastră, zori luceau pe grui

Și vuiau în mare valuri albastrui;

Într-un bulgăr negru ce-l sfârâmi sub talpă,

Calci un ochi ce-odată strălucea, căprui”...

(Omar Khayyam)

Aceste puține gânduri, rostite cu tremur în glas, sunt doar un modest dar de suflet pentru marele nostru prieten care ne-a părăsit, figură luminoasă a biologiei românești din zilele noastre,

care a slujit toată viața sa, cu dăruire și har misiunea de dascăl și cercetător. Iar noi, colegii, prietenii, studenții și toți cei care l-am cunoscut, îi suntem recunoscători pentru tot ce ne-a dăruit.

Deși acum, în ceasul din urmă, durerea despărțirii este grea, rămânem alături de distinsa lui soție, doamna Clara și de copiii săi, Zoli și Iulia și de nepoții săi, mângâindu-ne cu gândul că am avut norocul rar, de a fi alături de un om cu suflet nobil și suflet ales.

Dragonii de foc ai timpului vor alunga anii unul după altul, dar peste chipul distins al colegului nostru, Profesor univ. dr. Ion Băra nu se va așterne uitarea, atâta timp cât va mai fi în viață ultimul dintre cei care l-am cunoscut...

Fie-i odihna lină și amintirea luminoasă și veșnic vie !

Prof. dr. Ion Neacșu
Catedra de Biologie moleculară și experimentală
Facultatea de Biologie